

Senátní sociální výbor: Bezpečí dítěte musí být na prvním místě, ochrana dětí vyžaduje změnu zákonů i fungování systému (01.10.2026)

1.10.2026 - | Senát PČR

1. října 2026, Praha. Výbor pro sociální politiku na půdě Senátu uspořádal kulatý stůl na téma „Ochrana dětí před násilím a týráním.“ Letos jde již o třetí kulatý stůl v horní komoře na toto téma. Skupina senátorů zároveň předložila novelizaci občanského zákoníku a zákona o zvláštních řízeních soudních s cílem zásadně posílit ochranu dětí a jejich bezpečí. Podle ročních výkazů OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí), dat Policie ČR a Linky bezpečí se situace se stále zhoršuje a v Česku každý rok roste počet zanedbávaných, zneužívaných i týraných dětí.

Za návrhem opatrovnické novely ([Senátní tisk č. 242](#)) stojí skupina senátorů v čele se senátorkami **Hanou Kordovou Marvanovou**, **Evou Rajchmanovou**, **Helenou Pešatovou**, **Věrou Procházkovou** a senátorem **Jiřím Voseckým**. Jejich snahou je posílit ochranu dětí při rozhodování o svěřování dětí do péče. Cílem novelizace je zdůraznit především bezpečí dítěte, jeho nejlepší zájem a stanovit povinnost soudů zabývat se závažnými riziky na straně rodičů, jako je domácí násilí, těžká závislost na návykových látkách nebo závažná násilná trestná činnost. Zákon by měl umožnit v takových případech omezit rodičovskou odpovědnost nebo ve výjimečných případech možnost svěřit dítě do péče jednoho rodiče, jak je to v řadě států EU běžné. Zároveň by zákon měl umožnit řešit i vysoce konfliktní rozchody rodičů s ohledem na nejlepší zájem dítěte.

Členka sociálního výboru **Hana Kordová Marvanová** zdůrazňuje: „Zároveň samotná změna zákona nebude dostatečná. Je nutné zabývat se systémem a spoluprací OSPOD, pěstounů, soudů, policie a další institucí. Potřebujeme systém, který bude jednat dříve, než už je pozdě. Musíme zabránit opakování případů, jako tříleté Viktorky, kterou zavraždil její otec poté, kdy ji soud svěřil do péče rodičů, ač soudu byla známa veškerá rizika na straně otce – násilná trestná činnost, těžká závislost na návykových látkách a znalecké posudky upozorňující na jeho nebezpečnost.“

Současný systém v České republice podle odborníků nedokáže dostatečně a včas děti ochránit. Dle informací orgánů sociálně-právní ochrany dětí za rok 2025 je evidováno 11 441 případů zneužívání, zanedbávání a týrání dětí, včetně dětí do tří let a opakovaného týrání. Za poslední rok je to o 1 286 případů více. Senátorka **Eva Rajchmanová** k tomu uvádí: „Každý tragický případ dítěte musí být pro stát důvodem podívat se, zda někde systém neselhal. Zjišťujeme, že máme mezery v nedostatečném propojení informací mezi institucemi, nedostatek pěstounů, který bude ještě naléhavější. Od 1. 1. 2028 má platit zákaz umísťování dětí mladších sedmi let do ústavních zařízení, ale nejsou připraveny kapacity náhradní rodinné péče.“

Kulatého stolu se zúčastnila také zmocněnkyně vlády pro lidská práva a poslankyně **Tatána Malá**, která říká: „Každé dítě má právo vyrůstat bez násilí a v bezpečí. Naší odpovědností je zajistit, aby systém dokázal násilí včas rozpoznat, účinně zasáhnout a nabídnout dítěti potřebnou pomoc.“

Senátorka Helena Pešatová k tomu doplňuje: „Dítě nesmí být vnímáno jako objekt právního sporu, ale jako plnohodnotný subjekt, jehož bezpečí a zdravý vývoj musí stát vždy na prvním místě.“

Tam, kde figuruje domácí násilí, závažné závislosti nebo patologické konflikty, musí jít ideál rovnocenné péče stranou ve prospěch reálné ochrany života a duševního zdraví dítěte."

„Rozvodová novela schválená loni v Parlamentu opomíjí nutnost řešit vysoce konfliktní rozvody speciálním ustanovením tak, aby soud mohl rozhodnout s ohledem na nejlepší zájem dítěte. To se musí napravit,“ komentuje členka Výboru pro zdravotnictví **Věra Procházková**.

Senátoři zadali Parlamentnímu institutu zpracování srovnávací [studie na téma „Rodičovská odpovědnost a řešení neshod rodičů v péči o dítě ve vybraných evropských právních řádech“](#). Tato studie podrobně zkoumá a srovnává právní řády vyspělých evropských států v oblasti úpravy péče o děti a zásahů do rodičovské odpovědnosti a dospěla k závěru, že právní řády evropských zemí dávají velký prostor pro nastavení péče o dítě s ohledem na jeho nejlepší zájem, a to jak společné péče rodičů, tak výlučné péče rodiče, aniž by bylo nezbytné omezit rodičovskou odpovědnost.

Advokátka **Klára Radkovská** ze společnosti PRK Partners, která zpracovala pro senátory odborné stanovisko, říká: *„Zpracovali jsme oponentní právní stanovisko k vyjádření dětského ombudsmana, který odmítl potřebu přijetí novely občanského zákoníku. Česká právní úprava po rozvodové novele účinné od 1. 1. 2026, která neumožňuje stanovit výlučnou péči o dítě bez zásahu do statusových práv rodiče, představuje v evropském srovnání naprostou anomálii a výrazně se vymyká praxi ostatních států. Z našeho pohledu se navíc jedná o zásah, který je v rozporu s ústavními zákony i s právní úpravou evropských států, proto je náprava tohoto stavu nutná.“*

Na senátory se obrátili zástupci petice advokátů, psychologů a sociálních pracovníků v čele s advokátkou **Markétou Chudáčkovou**, která doplňuje: *„Zákon, který chrání děti před všemi formami násilí a stanoví meze rodičovských práv není volba, je to ústavní povinnost státu vyplývající z Listiny základních práv a svobod.“*

Senátní návrh zákona by měly v dalších týdnech projednávat příslušné senátní výbory. Zároveň se připravuje vládní návrh novely občanského zákoníku. Většina účastníků kulatého stolu vyjádřila přesvědčení, že je nutné co nejdříve posílit ochranu dětí změnou zákona i systému fungování sociálně-právní ochrany dětí, jak při rozhodování OSPOD, tak při rozhodování opatrovnické justice. Shodli se, že ve společnosti narůstá agrese, bohužel i vůči nejzranitelnějším skupinám – dětem.

Kulatého stolu se zúčastnili nejen senátoři a poslanci, ale také zástupci justice, dětský ombudsman, odborníci z oblasti péče o ohrožené děti, advokacie a psychologie.

Senátní sociální výbor se problematikou ohrožených dětí zabýval již několikrát, více informací v tiskových zprávách [z 11. března 2026](#) a [20. května 2026](#).

Kontakty pro média: senátorky [Hana Kordová Marvanová](#) (e-mail: marvanovah@senat.cz, tel.: 605 200 088) a [Eva Rajchmanová](#).

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=4126>